

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის
კომერციული ოპერატორი

ფინანსური ანგარიშგება 2014 წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	9

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“
აქციონერს

ჩვენ მოვახდინეთ სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმება: ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება, საკუთარ ვაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება აღნიშნული წლისათვის, საბუღალტრო აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა და სხვა განმარტებითი შენიშვნები.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, ხელმძღვანელობის თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა

ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით, გამოვთქვათ მოსაზრება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტები ჩვენგან მოითხოვს ეთივის ნორმების დაცვას და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რათა მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

აუდიტი გულისხმობს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოდგენილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. რისკის ამ შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის არსებულ სისტემებს, რომლებიც ქმნის შესაბამის პირობებს ორგანიზაციის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აღნიშნულის მიზანს არ წარმოადგენს მოსაზრების გამოხატვა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობაზე. აუდიტი ასევე მოიცავს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, სააღრიცხვო შეფასებების სისწორისა და მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

KPMG Georgia LLC

შპს KPMG Georgia
24 ივნისი 2015

ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი	
		2014	2013
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	10	202,815	240,772
არამატერიალური აქტივები		15,181	3,343
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		4,395	2,661
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	11	444,492	440,915
გრძელვადიანი აქტივები		666,883	687,691
მარაგები	12	6,134	7,663
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		436,664	450,678
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	22,989,213	18,968,685
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14	12,297,188	13,871,128
მიმდინარე აქტივები		35,729,199	33,298,154
სულ აქტივები		36,396,082	33,985,845
 კაპიტალი	 15		
საწესდებო კაპიტალი		87,309	87,309
საწესდებო კაპიტალში არაფულადი შენატანების რეზერვი		(15,660)	(15,660)
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		106,124	106,124
გაუნაწილებელი მოგება		6,694,403	5,475,059
სულ კაპიტალი		6,872,176	5,652,832
 ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	29,523,906	28,333,013
მიმდინარე ვალდებულებები		29,523,906	28,333,013
სულ ვალდებულებები		29,523,906	28,333,013
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		36,396,082	33,985,845

**სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2014 წლისათვის**

ლარი	შენიშვნა	2014	2013
შემოსავალი	5	141,258,203	116,854,142
რეალიზებული საქონლის / გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	5	(134,774,381)	(112,690,795)
სრული მოგება		6,483,822	4,163,347
სხვა შემოსავალი	6	159,197	22,122
ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(3,714,101)	(3,437,260)
სხვა ხარჯები		-	(11,557)
შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან		2,928,918	736,652
ფინანსური შემოსავალი	7	1,131,717	1,155,926
ფინანსური ხარჯები	7	(2,828,355)	(987,250)
წმინდა ფინანსური (ხარჯი)/შემოსავალი		(1,696,638)	168,676
მოგება დაბეგვრამდე		1,232,280	905,328
მოგების გადასახადის შეღავათი (ხარჯი)	9	(12,936)	3,658
მოგება წლის განმავლობაში		1,219,344	908,986

სხვა სრული შემოსავალი

მოგებაში ან ზარალში არარეკლასიფიცირებადი მუხლები:		
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	10	-
შესაბამისი მოგების გადასახადი	11	-
სხვა სრული შემოსავალი, მოგების გადასახადის გამოკლებით		-
სულ სრული შემოსავალი		1,219,344
		936,507

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2015
წლის 24 ივნისს და მათი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

ვახტანგ ამბოვაძე
გენერალური დირექტორი

ხათუნა ჩადუშელი
მთავარი ბუღალტერი-

ლარი	ძირითადი				
	არაფულადი კაპიტალი	შენატანის რეზერვი	გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებ ელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	200	71,449	78,603	4,566,073	4,716,325
სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	908,986	908,986
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	27,521	27,521
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	27,521	908,986
გადაფასების რეზერვის გაუნაწილებელ მოგებაში გადატანა გადასახადების გამოკლებით	-	-	-	-	936,507
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	-	-
ოპერაციები მესაკუთრეებთან, უშუალოდ კაპიტალში აღრიცხული	87,109	(87,109)	-	-	-
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	87,309	(15,660)	106,124	5,475,059	5,652,832
ნაშთი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	87,309	(15,660)	106,124	5,475,059	5,652,832
ნაშთი 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	87,309	(15,660)	106,124	5,475,059	5,652,832
სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	1,219,344	1,219,344
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	1,219,344	1,219,344
სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	1,219,344	1,219,344
ნაშთი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	87,309	(15,660)	106,124	6,694,403	6,872,176

ლარი	შენიშვნა	2014	2013
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება წლის განმავლობაში დაბეგვრამდე		1,232,280	905,328
კორექტირება:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	10	58,586	103,877
გადაფასების შემცირება/მირითადი საშუალებების ჩამოწერა		-	11,505
წმინდა ფინანსური ხარჯი/(შემოსავალი)	7	1,696,638	(168,676)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის და ანარიცხების ცვლილებამდე		2,987,504	852,034
ცვლილება მარაგებში		1,529	2,586
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(4,020,528)	5,585,053
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(1,637,462)	(1,833,701)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები მოგების გადასახადის გადახდამდე		(2,668,957)	4,605,972
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,500)	(36,002)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		(2,671,457)	4,569,970
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		1,131,717	1,155,926
მირითადი საშუალებების შეძენა	10	(17,633)	(19,664)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(14,834)	(2,682)
სხვა ინვესტიციების შეძენა		(1,733)	(303)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		1,097,517	1,133,277
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(1,573,940)	5,703,247
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით		13,871,128	8,167,881
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	14	12,297,188	13,871,128

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და საქმიანობა

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა საქართველოში 2006 წლის 1 სექტემბერს როგორც ბეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 10 აგვისტოს ბრძანების საფუძველზე 2011 წლის 18 აგვისტოს მოხდა შპს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ გარდაქმნა სააქციო საზოგადოებად.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ბარათაშვილის ქუჩა #2, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საბალანსო ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის ყიდვა-გაყიდვას, ელექტროენერგიის იმპორტ/ექსპორტს და საქართველოში ელექტროენერგიის შესყიდვა-რეალიზაციის პროცესების ხელშეწყობას.

„ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, 2010 წლის სექტემბრიდან ქვეყნის ერთანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადობას, უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას ემსახურება გარანტირებული სიმძლავრე. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს წარმოადგენს თბოელექტროსადგურები, რომლებიც უნდა აკმაყოფილებს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ტექნიკურ პარამეტრებს. თერმული გარანტირებული სიმძლავრის მინიმალური რაოდენობა თითოეული წყაროსთვის და პერიოდისთვის განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის მიერ. „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესები“-ს მიხედვით, გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა ხორციელდება მხოლოდ კომპანიის მიერ. 2014 წლის 31 აგვისტომდე ზემოთხსენებულ ოპერაციებში კომპანია მოქმედებდა როგორც აგენტი და არა როგორც პრინციპალი. მას შემდეგ, რაც 2014 წლის 1 სექტემბერს კანონმდებლობაში ცვლილებები შევიდა, კომპანია მოქმედებს გარანტირებული სიმძლავრის ოპერაციებში როგორც პრინციპალი.

კომპანიის ძირითადი ფუნქციები განსაზღვრულია „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონითა და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს #77 ბრძანებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესებით“.

კომპანიის დამფუძნებელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე საქართველოს მთავრობაა. კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია სს „საპარტნიორო ფონდი“, რომლის 100% აქციები წარმოადგენს სახელმწიფოს საკუთრებას.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციები იხილეთ მე-19 შენიშვნაში.

(b) საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, კომპანია დამოვიდებულია საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენს განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზები ჯერ კიდევ ვითარდება და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს კომპანიის ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (“ფასს”) სრულ შესაბამისობაში.

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მირითადი საშუალებების ღირებულებებისა, რომელთა რეალური ღირებულებაც განისაზღვრება რეგულარულად.

(c) მოქმედი და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი (“ლარი”), რომელიც კომპანიის მოქმედ ვალუტას წარმოადგენს. შესაბამისად, მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში („ლარი“).

(d) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფას-თან შესაბამისობაში, რაც მოითხოვს ხელმძღვანელობისაგან ისეთ მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაზე და ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებებისა და მირითადი დაშვებების გადახედვა ხორციელდება მუდმივად. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

რეალური ღირებულების შეფასება

კომპანია ადგენს რეალურ ღირებულებას შემდეგი იერარქიის გამოყენებით, რაც ასახავს გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას შეფასების გაკეთებისას:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა იმისა, რაც შედის პირველ დონეში და რომლებიც თვალსაჩინოა როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომელიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა რეალური ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ რეალური ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება ხდება მთლიანობაში რეალური ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

დამატებითი ინფორმაცია რეალური ღირებულების შეფასებისას გაკეთებულ დაშვებებზე მოცემულია მე-17 შენიშვნაში - რეალური ღირებულება და რისკის მართვა.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ქვემოთ მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულადაა გამოყენებული კომპანიის მიერ მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია კომპანიის მოქმედ ფულად ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, კომპანიის მოქმედ ვალუტაში. უცხოური ვალუტით მიღებული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე, წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთითა და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზებული ღირებულების სხვაობას.

არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლის რეალური ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, გადაყვანილია მოქმედ ვალუტაში რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით. არაფულადი აქტივები,

რომლის ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, გადაყვანილია ოპერაციის მოხდენის თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაზარალში, გარდა გასაყიდად გამიზნული წილობრივი ინსტრუმენტისა, რომლის შესაბამისი საკურსო სხვაობა აღიარდება სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(b) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

არაწარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

მოთხოვნებისა და დეპოზიტების თავდაპირველი აღიარება ხდება კომპანიის მიერ მათი წარმოქმნის თარიღის მიხედვით. ყველა სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივების საწყისი აღიარება ხდება გარიგების თარიღით, როდესაც კომპანია ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშეკრულების მხარე.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც სახელშეკრულებო უფლებები აქტივისგან წარმომდგარ ფულად ნაკადებზე იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა მეორე პირს ყველანაირ რისკთან და საკუთრების უფლებასთან ერთად. ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების გადაცემიდან წარმოშობილი ნებისმიერი სარგებელი/ვალდებულება კომპანიის მიერ აღიარდება როგორც ცალკე აქტივი ან ვალდებულება.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გაქვითვა და ნეტო პრეზენტაცია ხდება, მხოლოდ და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა კომპანიას გააჩნია აღნიშნული გაქვითვის სამართლებრივი საფუძველი და განზრაბული აქვს მოახდინოს ნეტო ანგარიშწორება ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა.

კომპანია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: სესხები და მოთხოვნები.

სესხები და მოთხოვნები

გაცემული სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლის კოტირება აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. მსგავსი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც რეალურ ღირებულებას დამატებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ მისაღები სესხები და მოთხოვნები იზომება ამორტიზირებადი ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გამოკლებული ნებისმიერი გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

სესხები და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს როგორც წარმოდგენილია მე-13 შენიშვნაში, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს როგორც წარმოდგენილია მე-14 შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად და საბანკო ნაშთებს შემენიდან სამთვიანი ან ნაკლები გადახდის ვადით.

(ii) არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია თავდაპირველად აღიარებს გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს მათი წარმოშობის თარიღით. ყველა სხვა ფინანსური ვალდებულებების აღიარება თავდაპირველად ხდება ვაჭრობის თარიღისათვის, რომლის დროსაც კომპანია ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე ხდება.

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები შესრულებული, გაუქმებული ან ამოწურულია.

კომპანია არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას ახდენს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიის მიხედვით. მსგავსი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც რეალურ ღირებულებას გამოკლებული მასთან პირდაპირ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მისაღები ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(c) საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯები აღიარებულია როგორც კაპიტალიდან გამოქვითვა გადასახადების გათვალისწინებით.

(d) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

თავდაპირველად კომპანიის მიერ ძირითადი საშუალებების შეფასება ხდება თვითღირებულებით. შემდგომ ძირითადი საშუალებები ფასდება რეალური ღირებულებით, გარე დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ პერიოდულ შეფასებაზე დაყრდნობით, გამოკლებული შემდგომი ცვეთა და გაუფასურება.

აქტივის თვითდირებულება მოიცავს მის შემენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. როდესაც მირითადი საშუალების ცალკეულ მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც აღნიშნული აქტივის შემადგენელი კომპონენტები.

მირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ამონაგებსა და მირითადი საშუალებების წმინდა საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვის შემთხვევაში, ყველა დაკავშირებული თანხა რომელიც გათვალისწინებულია გადაფასების რეზერვში როგორც გადაფასების ზედმეტობა, გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

მირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაზე, თუ იგი უზრუნველყოფს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსავლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების სამედოდ შეფასება. მოხსნილი ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. მირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგება-ზარალში.

(iii) გადაფასება

გადაფასების შედეგად მირითადი საშუალებების ღირებულების ზრდა აისახება პირდაპირ გადაფასების რეზერვში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ის აკომპენსირებს წინა პერიოდში გადაფასების ზარალს. ამ შემთხვევაში ის აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების შედეგად მირითადი საშუალებების ღირებულების შემცირება აისახება პირდაპირ მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ის აკომპენსირებს წინა პერიოდში გადაფასების რეზერვს. ამ შემთხვევაში ის აღიარდება პირდაპირ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iv) ცვეთა

მირითადი საშუალებების ცვეთის დარიცხვის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება კომპანიის მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება აქტივის ღირებულებაზე (შემცირებული აქტივის ნარჩენი ღირებულებით) დაყრდნობით.

ცვეთა აისახება მოგება-ზარალში, წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მირითადი საშუალებებისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესაძარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

• ავტომობილები	5 წელი;
• აპარატურა და მოწყობილობები	4-5 წელი;
• კომპიუტერი და ტექნიკური აღჭურვილობა	4-5 წელი.

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს ხორციელდება ცვეთის გაანგარიშების მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადის და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა და, საჭიროების შემთხვევაში, მათი კორექტირება.

(e) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება გამოიანგარიშება “ფიფო” მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლის გაწევაც საჭიროა მარაგების შესაძნად, საწარმოებლად, გადასამუშავებლად და დანიშნულების ადგილამდე მისატანად. წარმოებული პროდუქციის შემთხვევაში, თვითღირებულება შეიცავს ჩვეულებრივი წარმოების პროცესის განმავლობაში წარმოშობილ საწარმოო ზედნადებ დანახარჯებს.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული მათი დასრულებისა და გაყიდვის ხარჯები.

(f) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები ყოველი ანგარიშგების მომზადების თარიღისათვის ფასდება იმის გათვალისწინებით, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. ფინანსური აქტივი ფასდება ანგარიშგების შედეგის თარიღისათვის, რათა განისაზღვროს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება, რომ აქტივი არის გაუფასურებული. ფინანსური აქტივი გაუფასურებულად ითვლება, თუ ობიექტური მტკიცებულება მიუთითებს, რომ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ მოხდა ისეთი მოვლენები, რამაც უარყოფითი გავლენა იქონია აქტივიდან მოსალოდნელ იმ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია.

ფინანსური აქტივის გაუფასურების შესაძლო ობიექტური მტკიცებულებებია: მოვალის მხრიდან ვადაგადაცილება ან საერთოდ უარის თქმა ვალის დაფარვაზე, კომპანიის მხრიდან ვადადამდგარი მოთხოვნების იძულებითი რესტრუქტურიზაცია, დებიტორის ან ფასიანი ქაღალდების გამომშვების გაკოტრების საფრთხის აღზათობა, ეკონომიკური ვითარება, რომელიც დაკავშირებულია ფასიანი ქაღალდების აქტიური ბაზრის გაკოტრებასთან ან გაქრობასთან. დამატებით, სააქციო კაპიტალში ინვესტიციის შემთხვევაში, რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებასთან მიმართებაში არის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

სესხები და მოთხოვნები

კომპანია სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს როგორც კონკრეტული აქტივის, ასევე კოლექტიურ დონეზე. ყველა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხები და მოთხოვნები მოწმდება სპეციფიკური გაუფასურების დადგენის კუთხით. ყველა მნიშვნელოვანი სესხი და მოთხოვნა, რომელიც ინდივიდუალურად არ გაუფასურებულა, ექვემდებარება კოლექტიური გაუფასურების ანალიზს.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გაუფასურების ზარალი გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებზე აღიარდება კაპიტალის რეალური ღირებულების რეზერვში დაგროვილი ზარალის რეკლასიფიცირებით მოგებაში ან ზარალში. კუმულაციური ზარალი, რომლის რეკლასიფიცირება ხდება კაპიტალიდან მოგებაში ან ზარალში, არის სხვაობა შეძენის ხარჯსა (გამოკლებული ძირითადი ანაზღაურება და ამორტიზაცია) და მიმდინარე რეალურ ღირებულებას შორის (გამოკლებული გაუფასურების ზარალი აქამდე აღიარებული მოგებაში ან ზარალში).

(ii) არაფინანსური აქტივები

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. არამატერიალური აქტივებისთვის, რომლებსაც არ აქვთ განსაზღვრული მომსახურების ვადა ან არ არიან მზად სარგებლობისთვის, ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება ყოველ წელს ერთსა და იმავე დროს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება უფრო მეტია, ვიდრე მისი ანაზღაურებადი ღირებულება.

აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

(g) პერსონალის მოკლევადიანი სარგებელი

პერსონალის მოკლევადიანი სარგებლის ვალდებულებები იზომება არადისკონტირებული თანხით და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით და იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(h) შემოსავლები

(i) ელექტროენერგიის რეალიზაცია

ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი, მათ შორის ელექტროენერგიის ექსპორტიდან, განისაზღვრება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალურ ღირებულებით, გამოკლებული დაბრუნებები, სავაჭრო შეღავათები და მოცულობის ფასდაკლებები. შემოსავლის აღიარება ხდება, როდესაც საიმედო მტკიცებულება არსებობს, როგორც წესი გაყიდვის ხელშეკრულების სახით, რომლის მიხედვითაც მნიშვნელოვანი რისკები და საკუთრების უფლება გადაეცა მომხმარებელს, ანაზღაურების მიღება მოსალოდნელია, დაკავშირებული ხარჯები და ელექტროენერგიის მოსალოდნელი დაბრუნებების წინასწარმეტყველება შესაძლებელია საიმედოდ, არ არსებობს განგრძობითი მენეჯერული ჩარევა გაყიდულ ელექტროენერგიასთან და შესაძლებელია შემოსავლის თანხის საიმედოდ დადგენა. თუ მოსალოდნელია ფასდათმობა, რომლის ღირებულების საიმედო განსაზღვრა შესაძლებელია, მაშინ ასეთი ფასდათმობა უნდა აღიარდეს შემოსავლის შემცირებით მაშინ, როცა შემოსავალი აღიარდება.

რისკებისა და სარგებლის გადაცემის დრო იცვლება ინდივიდუალურ რეალიზაციის შეთანხმებებში ჩადებული ვადების მიხედვით. საბალანსო ელექტროენერგიის რეალიზაციისას, რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ხდება მაშინ, როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება ელექტროსისტემის იმ წერტილამდე, საიდანაც ნაწილდება კლიენტზე ელექტრო სადენების მეშვეობით და ელექტროენერგია ითვლება მიღებულად.

2014 წლის 1 სექტემბრამდე გარანტირებული სიმძლავრის შესაძლებელი მომავალი 2014 წლის სექტემბრიდან შესაბამის კანონმდებლობაში ცვლილებებიდან გამომდინარე, კომპანია მოქმედებს გარანტირებული სიმძლავრის შეძენისა და რეალიზაციის ოპერაციაში როგორც პრინციპალი და შესაბამისად, აღიარებს შემოსავალს და რეალიზაციის შესაბამის ხარჯს. კომპანია არ რიცხავს საკომისიოს გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვასა და რეალიზაციაზე.

(ii) მომსახურება

გაწეული მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შედინება მოსალოდნელია კომპანიაში და შესაძლებელია შემოსავლის თანხის საიმედოდ დადგენა.

(i) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ფინანსური შემოსავალი მოიცავს ინვესტიციებიდან მიღებულ საპროცენტო შემოსავლებს. საპროცენტო შემოსავლები აღიარდება მოგება-ზარალში დარიცხვისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდების გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი აისახება ნეტო საფუძველზე როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი და დამოკიდებულია იმაზე, არის თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობები წმინდა მოგების ან წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(j) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგება-ზარალის უწყისში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც მიეკუთვნება ბიზნეს გაურთიანებებს, ან ისეთ მუხლებს, რომელიც აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლის საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი დაზუსტება. მიმდინარე გადასახადი აგრეთვე მოიცავს დივიდენდების გამოცხადებასთან დაკავშირებულ გადასახადს.

გადავადებული გადასახადი აღიარებულია, როგორც დროებითი სხვაობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის მიზნებისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ ღირებულებას შორის. გადავადებული გადასახადი არ აღიარდება იმ შემთხვევაში, როცა აქტივის ან ვალდებულების პირველადი აღიარება არ წარმოადგენს ბიზნეს გარიგებას და გავლენას არ ახდენს სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგება ან ზარალზე.

გადავადებული გადასახადისა და ვალდებულებების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რასაც კომპანია მოელის საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა აანაზღაუროს ან დაფაროს თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასება ხდება საგადასახადო განაკვეთის მიხედვით, რომელიც, სავარაუდოდ, დროებითი სხვაობების მიმართ გამოიყენება მათი ცვლილებისას ანგარიშგების თარიღისთვის მიღებული ან არსებითად მიღებული კანონების საფუძველზე.

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების განსაზღვრისას კომპანია ითვალისწინებს საგადასახადო მდგომარეობის განუსაზღვრელობას, ასევე, რამდენად მოსალოოდნელია დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და დაგვიანებული პროცენტების გადახდა. კომპანიის რწმენით მისი საგადასახადო დარიცხვები ადეკვატურია ყველა ღია საგადასახადო წლისათვის ისეთი ფაქტორების გათვალისწინებით, როგორიცაა საგადასახადო კოდექსის ინტერპრეტაცია და წინა წლების გამოცდილება. ზემოთაღნიშნული განსაზღვრება დამყარებულია რიგ დაშვებებსა და შეფასებებზე, ასევე მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებულ მსჯელობებზე. შესაძლებელია გახდეს ცნობილი ისეთი ახალი ინფორმაცია, რომლის შედეგადაც მოხდება ზემოთხსენებული მსჯელობების შეცვლა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ერთმანეთთან ურთიერთგადაფარვა ხდება, თუ არსებობს ამის სამართლებრივი საფუძველი და თუ ისინი დაკისრებულია ერთსა და იმავე საგადასახადო ორგანოს მიერ ერთსა და იმავე სუბიექტზე, თუმცა შესაძლებელია აღნიშნული მიდგომის გამოყენება სხვადასხვა სუბიექტების მიმართაც, თუ ისინი ანგარიშსწორებას აპირებენ ურთიერთგადაფარული თანხის ოდენობით ან საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ანგარიშსწორება მოხდება ერთდროულად.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება გამოყენებელი საგადასახადო ზარალის, საგადასახადო შეღავათის და გამოქვითვადი დროებითი განსხვავებებისთვის იმ ოდენობით, რისი გამოყენებაც შესაძლებელი გახდება მომავალში მიღებული დასაბეგრი მოგების ხარჯის საპირისპიროდ. გადავადებული საგადასახადო აქტივი განიხილება (ან გადაისინჯება) ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ყოველი თარიღისათვის და მცირდება იმ დონემდე, სანამ აღნიშნული საგადასახადო სარგებლის გამოყენება არის შესაძლებელი.

4. ახალი სტანდარტები და ახსნა-განმარტებები, რომლებიც ჯერ არ არის დანერგილი

არსებობს ახალი სტანდარტები, შესწორებები სტანდარტებში და ინტერპრეტაციები, რომლებიც 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯერ არ იყო შესული ძალაში და არ გამოყენებულა ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ქვემოთ მოცემულია ის ცვლილებები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობაზე. ჯგუფი გეგმავს ქვემოთ მოცემული სტანდარტების ათვისებას მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტი	მოთხოვნების მოკლე მიმოხილვა	შესაძლო გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე
ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები ტები	2014 წლის ივლისს გამოქვეყნებული ფასს 9 ცვლის არსებულ მეთოდურ მითითებებს ბასს 39 ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება. ფასს 9 მოიცავს განახლებულ მეთოდურ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციაზე და შეფასებაზე, მათ შორის, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ახალი მოდელი ფინანსური აქტივების გაუფასურების გამოსაანგარიშებლად და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი ზოგადი მოთხოვნები. აღნიშნული სტანდარტი ასევე ძალაში ტოვებს ბასს 39-იდან მეთოდურ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარებაზე და აღიარების შეწყვეტაზე. ფასს 9 მოქმედია წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვრიდან.	კომპანია აფასებს ფასს 9-ის გამოყენების პოტენციურ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.
ფასს 15 შემოსავალი კლიენტებთ ან გაფორმებუ ლი ხელშეკრუ ლებებიდან	ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრელად შემოსავალი თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და კლიენტებთ როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. სტანდარტი ცვლის არსებულ მეთოდურ მითითებებს შემოსავლების აღიარების თაობაზე, მათ შორის, ბასს 18 შემოსავალი, ბასს 11 სამშენებლო ხელშეკრულებები და ფასს 13 კლიენტების ლოიდებიდან ლოიდურობის პროცრამები.	კომპანია აფასებს ფასს 15-ის გამოყენების პოტენციურ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.
ფასს 15 მოქმედია წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრიდან. მისი დროზე ადრე დანერგვა წესადართულია.		

- ფასს-ში შეტანილი სხვადასხვა შესწორებები მოცემულია თითოეული სტანდარტის საფუძველზე. ყველა ცვლილება, რომელიც გამოიწვევს სააღრიცხვო ცვლილებას წარმოდგენის, აღიარების და შეფასების მხრივ, მოქმედი გახდება არაუდრეს 2015 წლის 1 იანვრისა. კომპანიას ჯერ არ ჩაუტარებია ანალიზი აღნიშნული ცვლილებების სავარაუდო ზეგავლენასთან დაკავშირებით კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციებზე.

5. შემოსავლები და რეალიზაციის ხარჯები

ლარი	2014	2013
შემოსავალი საბალანსო ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან	115,146,913	94,693,257
შემოსავალი გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებიდან (შენიშვნა 13)	13,875,124	-
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	8,377,917	18,386,936
შემოსავალი ფიქსირებული ტარიფის მქონე მომსახურებიდან	3,858,249	3,773,949
სულ შემოსავალი	141,258,203	116,854,142

ლარი	2014	2013
საბალანსო ელექტროენერგიის თვითღირებულება	(113,915,599)	(94,693,257)
შემოსავალი გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებიდან (შენიშვნა 13)	(13,875,124)	-
ელექტროენერგიის ექსპორტის თვითღირებულება	(6,983,658)	(17,997,538)
რეალიზებული ელექტროენერგიის/ გაწეული მომსახურების ჯამური თვითღირებულება	(134,774,381)	(112,690,795)

კომპანია ფლობს ბუნებრივ მონოპოლიას საბალანსო ელექტროენერგიის მიწოდებაზე. საბალანსო ელექტროენერგიის ფასწარმოქმნა დაფუძნებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბრძანებაზე - „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესები“.

კომპანიის სერვისის ფიქსირებული გადასახადი 0.00019 ლარი ყოველ კვ/ს ოდენობით განსაზღვრულია საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსა და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2008 წლის 4 დეკემბრის გადაწყვეტილებაზე დაყრდნობით.

6. სხვა შემოსავალი

ლარი	2014	2013
შემოსავალი ჯარიმებიდან	158,152	22,122
სხვა	1,045	-
სხვა შემოსავალი	159,197	22,122

7. წმინდა ფინანსური შემოსავალი

ლარი	2014	2013
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	1,131,717	1,155,926
ფინანსური შემოსავალი	1,131,717	1,155,926
უცხოურ ვალუტაზე საკურსო სხვაობით მიღებული წმინდა ზარალი	(2,828,355)	(987,250)
ფინანსური ხარჯები	(2,828,355)	(987,250)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	(1,696,638)	168,676

8. ადმინისტრაციული ხარჯები

ლარი	2014	2013
ხელფასები	2,436,358	2,131,218
იჯარა	1,000,000	1,000,000
ცვეთა და ამორტიზაცია	58,586	103,877
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	46,154	53,235
კომუნალური ხარჯები	36,334	33,328
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	25,211	580
საოფისე ხარჯები	24,035	16,886
საწვავი	15,885	20,887
საოფისე მომარაგების ხარჯები	13,468	3,425
ავტომობილების რემონტისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	13,399	13,207
დაზღვევა	9,535	32,396
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	32	781
სხვა ხარჯები	35,104	27,440
	3,714,101	3,437,260

9. მოგების გადასახადის შეღავათი (ხარჯი)

კომპანიის მოგების გადასახადის განაკვეთი შეადგენს 15%-ს.

ლარი	შენიშვნა		2013
	2014		
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი			
მიმდინარე წელი	16,513		8,279
გადავადებული საგადასახადო შეღავათი			
დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება	12	(3,577)	(11,937)
ჯამური საგადასახადო (შეღავათი) ხარჯი	12,936		(3,658)

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის გაანგარიშება:

	2014		2013	
	ლარი	%	ლარი	%
წლის მოგება დაბეგვრამდე	1,232,280	100.0	905,328	100.0
მოგების გადასახადი არსებული საგადასახადო განაკვეთით	184,842	15.0	135,799	15.0
წმინდა არადაბეგვრადი შემოსავალი	(171,906)	(14.0)	(139,457)	(15.4)
	12,936	1.0	(3,658)	(0.4)

10. ძირითადი საშუალებები

	<u>კომპიუტერები</u> <u>აპარატურა და</u> <u>ავტომობილები</u>	<u>და ტექნიკური</u> <u>მოწყობილობები</u>	<u>მოწყობილობები</u>	<u>სულ</u>
ლარი				
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება				
ნაშთი 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	213,470	146,556	105,207	465,233
შესყიდვა გადაფასება ჩამოწერა	(96,770)	(79,322)	(61,060)	(237,152)
ნაშთი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	116,700	68,768	59,070	244,538
ნაშთი 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შესყიდვა	116,700	68,768	59,070	244,538
ნაშთი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	116,700	81,037	64,435	262,172
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი				
ნაშთი 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(70,280)	(55,043)	(36,679)	(162,002)
ცვეთა წლის განმავლობაში გადაფასება ჩამოწერა	(42,694)	(32,364)	(27,937)	(102,995)
ნაშთი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	112,974	84,082	62,055	259,111
ნაშთი 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	1,195	925	2,120
ნაშთი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	(2,130)	(1,636)	(3,766)
ნაშთი 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(2,130)	(1,636)	(3,766)
ნაშთი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(23,340)	(16,921)	(15,330)	(55,591)
საბალანსო ღირებულება				
2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	143,190	91,513	68,528	303,231
2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	116,700	66,638	57,434	240,772
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	93,360	61,986	47,469	202,815
საბალანსო ღირებულება გადაფასების გარეშე				
2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	108,265	91,042	45,604	244,911
2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	79,720	54,219	52,531	186,470
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	56,380	49,567	42,566	148,513

ცვეთის ხარჯი ჯამურად ჩართულ იქნა ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

მირითადი საშუალებების გადაფასება

2013 წელს მენეჯმენტმა დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებლები, რათა მათ დამოუკიდებლად შეეფასებინათ მირითადი საშუალებები 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული იყო 240,772 ლარად. 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ გაანალიზა თავისი მირითადი საშუალებების საბაზრო ფასი და დაასკვნა, რომ მირითადი საშუალების საბაზრო ფასი არსებითად არ განსხვავდებოდა საბალანსო ღირებულებისგან.

მირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველად განისაზღვრა დრა ბაზარზე მსგავსი ტიპის მირითადი საშუალებების საბაზრო ღირებულების მეშვეობით.

11. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

(a) აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება შემდეგს:

ლარი	აქტივები		ვალდებულებები		წმინდა	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
მირითადი საშუალებები	-	-	(28,279)	(31,829)	(28,279)	(31,829)
არამატერიალური აქტივები	119	92	-	-	119	92
სავაჭრო მოთხოვნები	472,652	472,652	-	-	472,652	472,652
წმინდა საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	472,771	472,744	(28,279)	(31,829)	444,492	440,915

(b) წლის განმავლობაში დოროებითი სხვაობების მოძრაობა

'000 ლარი	1 იანვარი 2014	აღიარებულ ი მოგება- ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	31 დეკემბერი 2014
		-	-	
მირითადი საშუალებები	(31,829)	3,550	-	(28,279)
არამატერიალური აქტივები	92	27	-	119
სავაჭრო მოთხოვნები	472,652	-	-	472,652
	440,915	3,577	-	444,492

'000 ლარი	I იანვარი 2013	აღიარებულ	აღიარებული სხვა	31 დეკემბერი 2013
		ი მოგება-ზარალში	სრულ შემოსავალში	
ძირითადი საშუალებები	(39,033)	12,060	(4,856)	(31,829)
არამატერიალური აქტივები	215	(123)	-	92
სავაჭრო მოთხოვნები	472,652	-	-	472,652
	433,834	11,937	(4,856)	440,915

დროებითი სხვაობა აქტივებისა და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშების მიზნებისთვის და თანხა გამოყენებული დაბეგვრაში წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივს 2014 და 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს გადავადებული აქტივები აღიარებულია ფინანსურ უწყისებში. მომავალი საგადასახადო სარგებელის გამოყენება მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ იარსებებს მოგება, რომლის წინააღმდეგაც გადავადებული საგადასახადო აქტივი გამოყენებულ იქნება და კანონსა თუ რეგულაციაში არ არის მოსალოდნელი რამე ცვლილება, რომელიც უარყოფითად იმოქმედებს კომპანიის უნარზე მოახდინოს საგადასახადო აქტივების რეალიზაცია.

ზემოთაღნიშნული დროებითი დაქვითვადი სხვაობები არ იწურება მიმდინარე საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით.

12. მარაგები

ლარი	2014	2013
ბჯენები	4,479	4,479
საწვავი	77	89
სხვა	1,578	3,095
	6,134	7,663

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ლარი	2014	2013
საბალანსო ელექტროენერგია	17,493,208	14,242,606
გარანტირებული სიმბლავე	3,571,402	3,945,868
გაწეული მომსახურება	412,435	377,656
სხვა მოთხოვნები (ჯარიმები)	523,371	370,865
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	18,010	16,066
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	970,787	15,624
	22,989,213	18,968,685

გარანტირებული სიმძლავეები

2014 წლის 31 აგვისტომდე გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვის ოპერაციაში და კვალიფიცირებულ საწარმოზე გაყიდვაში (განაწილების ლიცენზიატი, პირდაპირი მომხმარებელი, ექსპორტიორი) კომპანია მოქმედებდა როგორც აგენტი. გაყიდული გარანტირებული ელექტროენერგიიდან კომპანია კვალიფიცირებული საწარმოებიდან აგროვებს თანხებს და ურიცხავს შემოსავალს წყაროს.

2014 წლის 1 სექტემბრიდან, შესაბამის კანონმდებლობაში ცვლილებებიდან გამომდინარე, კომპანიამ უნდა აუნაზღაუროს წყაროებს, მიუხედავად იმისა მიიღო თუ არა მან სახსრები კვალიფიცირებული საწარმოებიდან. შესაბამისად, 2014 წლის სექტემბრიდან კომპანია უკვე არ მოქმედებს როგორც აგენტი და აღიარებს შემოსავალს და რეალიზაციის ხარჯს სრულად.

კომპანია არ ელოდება სარგებელს ასეთი მიღებებიდან, მაგრამ 2014 წლის სექტემბრიდან კომპანია იღებს საკრედიტო რისკს საკუთარ თავზე ამ ოპერაციებთან მიმართებაში; ეს ოპერაციები აისახებოდა როგორც აგენტის ოპერაციები კომპანიის 2013 წლის ფინანსურ უწყისებში.

2014 წლის 1 იანვრიდან 2014 წლის 31 აგვისტომდე პერიოდისთვის და 2013 წლის განმავლობაში მთლიანი ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციები აგენტის ოპერაციებთან მიმართებაში მოყვანილია ქვემოთ:

ლარი	1 იანვარი 2014 - 31 აგვისტო 2014	2013
გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვა	23,788,606	39,827,364
გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვა	(23,788,606)	(39,827,364)

კომპანიის საკრედიტო და სავალუტო რისკები მოყვანილია მე-17 შენიშვნაში.

14. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარი	2014	2013
საბანკო ნაშთები	12,297,188	13,871,128
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ცვლილებების ანგარიშგებაში	12,297,188	13,871,128

კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკი და ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე მგრძნობელობის ანალიზი წარმოდგენილია მე-18 შენიშვნაში.

15. კაპიტალი და რეზერვები

(a) საწესდებო კაპიტალი

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2014	2013
აქციათა რაოდენობა		
ავტორიზებული აქციები	87,309	87,309
ნომინალური ღირებულება	ლარი 1	ლარი 1
გამოშვებული 31 დეკემბერს	87,309	87,309

ჩვეულებრივი აქციები

აქციონერები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდები დროთა განმავლობაში მათი გამოცხადების შესაბამისად და გააჩნიათ თითო ხმის უფლება თითო აქციაზე აქციონერთა კრებაზე.

(b) მესაკუთრის არაფულადი შენატანის რეზერვი

2011 წელს საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ 87,109 ლარის ნომინალური ღირებულებისა და 71,449 ლარის რეალური ღირებულების საოფისე აღჭურვილობის შენატანი გააკვთა კომპანიის საწესდებო კაპიტალში. კომპანიამ დააფიქსირა სათანადო ზრდა საწესდებო კაპიტალში 2013 წელს. სხვაობა დააფიქსირებულ საწესდებო კაპიტალსა და შენატანის რეალურ ღირებულებას შორის აღიარებულია როგორც მესაკუთრეს არაფულადი შენატანის რეზერვი საკუთარ კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგებაში.

(c) დივიდენდები

გადასახდელი დივიდენდები შეზღუდულია კომპანიის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგებით, რომელიც განსაზღვრულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

კომპანიის მიერ დივიდენდები არ იყო გამოცხადებულა არც საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს და არც 2014 წლის 31 დეკემბრის შემდგომ პერიოდში (2013: ნული).

(d) გადაფასების რეზერვი

გადაფასების რეზერვი მიეკუთვნება მირითადი საშუალებების გადაფასების ნამატს.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ლარი	2014	2013
საბალანსო ელექტროენერგია	25,803,419	23,029,147
გარანტირებული სიმძლავრე (შენიშვნა 13)	3,395,341	3,758,148
მიღებული მომსახურება	301,911	200,211
საექსპორტო ელექტროენერგია	627	113,943
გადასახდელი დღგ	-	1,207,281
სხვა ვალდებულებები	22,608	24,283
	29,523,906	28,333,013

კომპანიის სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკი სავაჭრო და სხვა მიმდინარე ვალდებულებებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მე-17 შენიშვნაში.

17. რეალური ღირებულება და რისკების მართვა

(a) რეალური ღირებულების შეფასება

რეალური ღირებულების შეფასების მიზანია ყველაზე უფრო ზუსტი ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გაყიდვისგან ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის ოპერაციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისას. თუმცა, შეფასების სუბიექტურობიდან გამომდინარე რეალური ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

კომპანიამ განსაზღვრა რეალური ღირებულება შეფასების მეთოდის გამოყენებით. შეფასების მეთოდის მიზანია რეალური ფასის განსაზღვრა, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გაყიდვისგან ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის ოპერაციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისთვის. შეფასების მეთოდი წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოდელს.

კომპანიის შეფასების თანახმად, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან. რეალური ღირებულების შეფასებები რეალური ღირებულების იერარქიის მე-2 დონეს განეკუთვნება.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობიდან გამომდინარე, კომპანია დგას შემდეგი რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

- საბაზრო რისკი

წინამდებარე შენიშვნა წარმოადგენს ინფორმაციას კომპანიაზე ზემოთ მოყვანილი თითოეული რისკის ზეგავლენის შესახებ, კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს მათი შეფასებისა და მართვისათვის, ასევე კომპანიის მენეჯმენტის მიერ კაპიტალის მართვას. სხვა თანხობრივად გამოხატული ახსნა-განმარტებები მოყვანილია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(c) რისკის მართვის სისტემა

კომპანიის ხელმძღვანელობას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკის მართვის სისტემის დაწესებასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა ვალდებულია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა განვითაროს და მონიტორინგი გაუწიოს.

კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა დადგენილია კომპანიაზე რისკების გავლენის განსაზღვრისა და ანალიზისათვის, რისკის შესაბამისი ფარგლებისა და კონტროლების დასადგენად, ასევე რისკისა და მისი ფარგლების მონიტორისგისათვის. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა რეგულარულად გადაიხედება მიმდინარე საბაზრო მდგომარეობისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების გასათვალისწინებლად. კომპანიას მიზნად აქვს ტრენინგების, ხელმძღვანელობის სტანდარტებისა და პროცედურების მეშვეობით ჩამოაყალიბოს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელის მიხედვითაც ყველა თანამშრომელს ეცოდინება თავისი როლი და ვალდებულება.

(d) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მფლობელი - მეორე არ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკი კომპანიას ძირითადად წარმოეშვება სავაჭრო და სხვა მიმდინარე მოთხოვნებიდან და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან.

(i) საკრედიტო რისკის გავლენა

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალურ მიდრეკილებას. საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მიდრეკილება ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის იყო:

საბალანსო ღირებულება		
ლარი	2014	2013
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22,000,415	14,991,127
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,297,188	13,871,128
	34,297,604	28,862,255

2013 წელს გარანტირებული სიმძლავრიდან მისაღები ანგარიშები არ იყო შეყვანილი საკრედიტო რისკის მიდრევილებაში, რადგან ამ ოპერაციებში კომპანია მოქმედებდა როგორც აგენტი და არ გააჩნდა საკრედიტო რისკი (შენიშვნა 13).

(ii) სავაჭრო მოთხოვნები

საკრედიტო რისკის მიმართ კომპანიის მიდრევილებაზე მირითადი გავლენა აქვს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალურ მახასიათებლებს. მიუხედავად ამისა, ხელმძღვანელობა ასევე განიხილავს კომპანიის მომხმარებელთა დემოგრაფიულ მონაცემებს, იმ ინდუსტრიების და ქვეყნის რისკების ჩათვლით, რომლებმიც მომხმარებლები მოღვაწეობენ, რადგან ამ ფაქტორებმა შეიძლება გავლენა იქონიონ საკრედიტო რისკზე. კომპანიის შემოსავლის დაახლოებით 57% (2013: 48%) წარმოადგენს გაყიდვის ოპერაციებს ერთ მომხმარებელთან - სს “ენერგო პრო ჯორჯია”.

კომპანიის საექსპორტო გაყიდვები რუსეთსა და აზერბაიჯანში, მოიცავს 99,9% და 0,1%, შესაბამისად 2014 წლის მთლიანი საექსპორტო გაყიდვებიდან (2013: 99,9% და 0,1%, შესაბამისად).

კომპანიის ხელმძღვანელობამ შექმნა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც ხორციელდება თითოეული მომხმარებლის გადახდისუნარიანობის ანალიზი, სანამ მოხდება კომპანიის სტანდარტული გადახდისა და მიწოდების პირობების შეთავაზება. კომპანიის განხილვა/შემოწმება მოიცავს ინფორმაციის ანალიზს გარე რესურსებიდან, მათი არსებობის შემთხვევაში.

კომპანიის მომხმარებელთა 90%-ზე მეტს სამ წელზე მეტია საქმიანი ურთიერთობა აქვს კომპანიასთან. ამ პერიოდის განმავლობაში კი ზარალის შემთხვევები იშვიათია. მომხმარებლის საკრედიტო რისკის მონიტორინგისას მომხმარებლები დაჯგუფებულები არიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, გეოგრაფიული ადგილმდებარეობის, ხანდაზმულობისა და ვადაგადაცილების ისტორიის, ასევე წინა პერიოდებში ფინანსური სირთულეების არსებობის მიხედვით. მისაღები ანგარიშები მიეკუთვნება კომპანიის საბითუმო მომხმარებლებს. კომპანია არ ითხოვს უზრუნველყოფას სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით.

კომპანიას დადგენილი აქვს სავაჭრო და სხვა მიმდინარე მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების რეზერვი, რაც წარმოადგენს ჯგუფის მიერ შეფასებულ შესაძლო დანაკარგს. ამ რეზერვის მირითადი კომპონენტებია მნიშვნელოვან ინდივიდუალურ აღმოჩენასთან დაკავშირებული სპეციფიკური ზარალი და მსგავსი აქტივების ჯგუფებისათვის დადგენილი ზარალი, რომელიც დადგა, მაგრამ ჯერ არ არის გამოვლენილი. კოლექტიური ზარალის რეზერვი მსგავსი ფინანსური აქტივების გადახდის სტატისტიკაზე დაყრდნობით ისაზღვრება.

კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების 99%-ს საანგარიშო თარიღისთვის შეადგენს შიდა საბითუმო მომხმარებლები. 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას ჰყავდა სამი შიდა საბითუმო მომხმარებელი (2013-ში 3 მომხმარებელი) და ისინი წარმოადგენდნენ მთლიანი სავაჭრო მოთხოვნების 94%-ზე მეტს (2013: 80%).

გაუფასურების ზარალი

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის სავაჭრო მოთხოვნების
ხანდაზმულობის ანალიზი:

ლარი	მთლიანი თანხა 2014	გაუფასურება 2014	მთლიანი თანხა 2013	გაუფასურება 2013
		-		-
არავადაგადაცილებული	21,052,123	-	18,049,347	-
ვადაგადაცილებული 0-30 დღე	137,439	-	156,305	-
ვადაგადაცილებული 31-120 დღე	12,973	-	-	-
ვადაგადაცილებული 121-150 დღე	11,603	-	105,543	-
ვადაგადაცილებული 151-365 დღე	262,907	-	254,935	-
	21,477,045	-	18,566,130	-

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ მათი სავაჭრო ვადაგადაცილებული მოთხოვნების დაბრუნება შესაძლებელია ისტორიული გამოცდილებისა და კლიენტების საკრედიტო რეიტინგიდან გამომდინარე.

(iii) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ფლობდა 12,297,188 ლარის ღირებულების ფულად სახსრებს (2013: 13,871,128 ლარი), რაც წარმოადგენს ამ აქტივებზე მის მაქსიმალურ საკრედიტო მიდრეკილებას. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შენახულია საქართველოს წამყვან ბანკში, რომლის შეფასების რეიტინგი არის B.

(e) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის იმის რისკი, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფაროს თავისი ფინანსური ვალდებულებები ფულადი სახსრების ან ფინანსური აქტივების საშუალებით. ლიკვიდურობის მართვის კომპანიისეული მიდგომა არის, რამდენადაც შესაძლებელია, გადამოწმება იმისა, რომ ვალდებულების გაჩერისას, კომპანიას ყოველთვის ჰქონდეს დავალიანების შესაბამისი ლიკვიდურობა, ორივე, ჩვეულ და სტრესულ მდგომარეობაში, მისი რეპუტაციის რისკის ქვეშ დაყენების თავიდან აცილებითა და დანაკარგების წარმოშობის გარეშე.

კომპანია ფულად სახსრებს თავისი მომხმარებლისგან ყოველდღიურად იღებს. ეს ფაქტი უზრუნველყოფს, რომ კომპანიას მუდამ ჰქონდეს საკმარისი ფულადი სახსრები ფინანსური ვალდებულებების მინიმუმ 60 დღეში დასაფარად. ზემოთაღნიშნული გარემოება გამორიცხავს ისეთი ექსტრემალური გარემოებების პოტენციურ ზემოქმედებას, როგორიცაა ბუნებრივი კატასტროფა.

მომდევნო ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადიანობა, სავარაუდო საპროცენტო გადახდების ჩათვლითა და ურთიერთგამომქვითავი ხელშეკრულებების ზეგავლენის გამოკლებით:

31 დეკემბერი 2014 ლარი	საბალანსო ღირებულება	ხელშეკრულებით განსაზღვრული ფულადი ნაკადების მოძრაობა	2 თვეზე ნაკლები
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	29,523,906	29,523,906	29,523,906
31 დეკემბერი 2013 ლარი	საბალანსო ღირებულება	ხელშეკრულებით განსაზღვრული ფულადი ნაკადების მოძრაობა	2 თვეზე ნაკლები
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	27,125,732	27,125,732	27,125,732

არ არის მოსალოდნელი, რომ ხანდაზმულობის ანალიზში ნაჩვენები ფულადი ნაკადების მოძრაობა განხორციელდეს მნიშვნელოვნად ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული თანხებით.

(f) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო კონვერტაციის განაკვეთების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის მფლობელობაში არსებული ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

(i) სავალუტო რისკი

კომპანიას აქვს ექსპოზია სავალუტო რისკის მიმართ იმ გაყიდვებსა და შესყიდვებზე, რომლებიც ლარისაგან განსხვავებულ ვალუტაშია დენომინირებული. ვალუტა, რომელიც ეს ოპერაციები მირითადად ხორციელდება, არის აშშ დოლარი და ევრო.

სავალუტო რისკის სამართავად კომპანიას არ აქვს რაიმე ფორმალური პოლიტიკა.

სავალუტო რისკის გავლენა

კომპანიის მიდრევილება უცხოური ვალუტის რისკის მიმართ გახლავთ შემდეგი:

ლარი	აშშ დოლარში	ევროში	აშშ დოლარში	ევროში
	დენომინირებული 2014	დენომინირებული 2014	დენომინირებული 2013	დენომინირებული 2013
სავაჭრო მოთხოვნები	-	-	560	-
სავაჭრო ვალდებულებ ები	(21,970,507)	(577,343)	(21,912,016)	(378,481)
წმინდა მიდრევილება	(21,970,507)	(577,343)	(21,911,456)	(378,481)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდგომი მნიშვნელოვანი გაცვლის კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		გაცვლის კურსი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის	
	2014	2013	2014	2013
აშშ დოლარი 1	1.7659	1.6634	1.8636	1.7363
ევრო 1	2.3462	2.2094	2.2656	2.3891

მგრძნობელობის ანალიზი

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის დოლართან და ევროსთან მიმართებაში გამყარება (შესუსტება) შეამცირებს (გაზრდის) გადასახადების გადახდის შედეგად მიღებულ მოგება-ზარალს. აღნიშნული ანალიზი დამყარებულია უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობაზე, რომლის მოლოდინიც აქვს კომპანიას ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის დღეს. ეს ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ ვი საპროცენტო განაკვეთი, რჩება მუდმივი.

ლარი	გამყარება	შესუსტება
31 დეკემბერი 2014		
აშშ დოლარი (30%-იანი მოძრაობა)	5,602,479	(5,602,479)
ევრო (30%-იანი მოძრაობა)	147,222	(147,222)
31 დეკემბერი 2013		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	1,862,474	(1,862,474)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	32,171	(32,171)

(g) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და რეალური ღირებულება

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან.

სამართლიანი ღირებულების დადგენის საფუძვლები განხილულია მე-5 შენიშვნაში.

(h) კაპიტალის მართვა

კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე, მას არ აქვს ფორმალური კაპიტალის მართვის პოლიტიკა. გარდა ამისა კომპანია არ უკვემდებარება გარემხრიდან დაკისრებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

18. გაუთვალისწინებელი გარემოებები

(a) დაბეგვრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები საქართველოში

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დაკავისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან ექვსი წელია გასული.

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) მაკონტროლებელ ორგანოებთან ურთიერთობა

კომპანიის დამფუძნებელი და ერთადერთი მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა. 2011 წლის პრილში კომპანიის აქციების 100%-იანი მართვის უფლება საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სააგენტომ გადასცა სს საპარტნიორო ფონდს. სს საპარტნიორო ფონდი გასცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები მმართველ რგოლთან

ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

ხელმძღვანელობის მმართველმა რგოლმა წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც ჩართულია სახელფასო ხარჯებში (შენიშვნა 8):

ლარი	2014	2013
ხელფასები და ბონუსები	308,643	327,411

(c) ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან

სს საპარტნიორო ფონდი ფლობს კომპანიის აქციების 100%-ს (2013: 100%) და აქვს მასზე სრული განკარგულება. ეს ფაქტი იწვევს მთავრობის მნიშვნელოვან ზეგავლენას კომპანიაზე. გარდა ამისა, კომპანია ყოველდღიურად ურთიერთობს ისეთ კომპანიებთან, რომლებიც კონტროლდება მთავრობის მიერ ან მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშაა მოქცეული. კომპანიამ აირჩია გამოეყენებინა „გათავისუფლება“ ბასს 24 დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნებიდან, რაც უფლებას აძლევს არასრულად წარმოადგინოს დაკავშირებულ მხარეთა ის განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც ეხება ოპერაციებს სახელმწიფოსთან დაკავშირებულ საწარმოებთან.

ერთობლივად მავრამ არა ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ოპერაციები

კომპანია მოღვაწეობს ენერგეტიკის სფეროში, რომელშიც დომინირებს მთავრობის მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლირებადი კომპანიები.

ოპერაციები ხორციელდება ჩვეულებრივ ბიზნეს პირობებში, სადაც კომპანია არ განსხვავდება სხვა კომპანიებისგან, რომლებიც მთავრობასთან არ არიან დაკავშირებულნი. კომპანიამ პროდუქციისა და მომსახურების შესყიდვის მიზნით ჩამოაყალიბა შესყიდვების პოლიტიკა და დამტკიცების პროცესები დამოუკიდებლად იმ ფაქტორისა, კონტრაგენტი მთავრობასთან დაკავშირებული იქნება თუ არა.

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ კომპანიის სხვა სახელმწიფოსთან დაკავშირებულ სუბიექტებთან მნიშვნელოვანი ოპერაციები შეადგენს სულ მცირე 24%-ს (2012 : 23%) საბალანსო ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვიდან და 4.0%-4.5%-ს საბალანსო ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის შემცნიდან (2013: 4.0% და 4.5%-ს შორის).